

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.406/2024/4.

A felperes:

felperes, felperes címe

A felperes képviselője:

dr. Kummer Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe¹

ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd

Az alperes:

alperes, (alperes címe)

Az alperes képviselője:

Dr. Kovács Lóránd Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe²

ügyintéző: dr. Kovács Lóránd ügyvéd

A per tárgya:

személyiségi jog megsértésének megállapítása és sérelemdíj megfizetése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 34.P.22.242/2023/9.

A fellebbezést benyújtó fél: az alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen a felperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, valamint az államnak e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az általa üzemeltetett portál1 portálon 2018. december 3. napján „cikk címe” címmel megjelent cikkben valótlanul híresztelte a felperesről, hogy a Párt neve 2018-as tisztújító kongresszusa előtt egy pártvezető a nevében ajánlott pénzt küldötteknek azért, hogy személy1-et támogassák.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 600.000 (Hatszázezer) forintot, és ennek 2018. december 4. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamatát, valamint 38.100 forint perköltséget, valamint a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül az államnak 36.000 forint illetéket.

[2] Indokolásában tényként rögzítette, hogy a felperes politikus, a párt alapításától 2020-ig – így a jelen perben vizsgált sajtóközlemény megjelenésekor is – a Párt neve nevű párt pártigazgatója, majd országos választmányának elnöke. Az alperes a portál1 közéleti hírportál kiadójának, a cég1-nek a jogutóda. A portál1_hírportálon 2018. december 3. napján „cikk címe” címmel megjelent írás a Párt neve személy2 lemondását követő tisztújító kongresszusáról tudósít. Ennek kapcsán az eredmények ismertetésén túl beszámol arról, hogy egy kiszivárgott hangfelvétel szerint személy3 a szavazást megelőzően nagy pontossággal megjósolta a párt alelnökeire vonatkozó szavazás eredményét, amely az újságíró következtetése szerint azért történhetett, mert a szavazást telefonos rábeszéléssel manipulálhatták. Ennek kapcsán a következők szerint utal egy néhány hónappal korábbi, a felperes személyét érintő esetre is: „Még nyáron került nyilvánosságra egy másik hangfelvétel, amelyen egy pártvezető a pártigazgató nevében pénzt ajánl a küldötteknek, hogy személy1-et támogassák a tisztújításon.” A perbeli időszakban a portál1-en a perbeli cikk több százszázados olvasottságot ért el, a sajtóközleményt számos más hírportál is átvette.

[3] Ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (1) bekezdésében, a 2:44. § (1), (2) és (3) bekezdéseiben, a 2:43. § d) pontjában, a 2:45. § (2) bekezdésében foglaltakat, utalt a 7/2014. (III.7.) AB határozat indokolása [48] és [49] bekezdéseiben írtakra.

[4] Kifejtette, hogy a cikkek a felperes pártpolitikusként végzett tevékenységéhez kapcsolódtak, a közöltek – egy parlamenti párt mikénti működése – pedig széleskörű társadalmi érdeklődésre tarthatnak számot. A téma közügyi minősége egyértelmű, a felperest pedig a Ptk. 2:44. §-a alapján túrési kötelezettség terheli arra nézve, hogy a személyiségi jogait a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása során korlátozzák, az emberi méltósága sérelme nélkül, a szükséges és arányos mértékben.

[5] Hangsúlyozta, hogy a jóhírnévhez való jog megsértése körében a kijelentést a személyiségi jogi pereknél is irányadó PK. 12. számú állásfoglalásra is figyelemmel kell megítélni.

[6] Ezen szempontok alapján elsőként abban a kérdésben foglalt állást, hogy a vitatott közlés tényközlést, vagy véleménynyilvánítást tartalmaz. Az alperes állításával szemben, amely szerint közlése a rendelkezésre álló hangfelvétel alapján levont következtetés, melyet vélemény módjára túrni köteles a közszereplő felperes, arra a meggyőződésre jutott, hogy a közlés tényállítás, hiszen annak valóságtartalma, hogy a felperes ajánlott pénzt vagy sem, ténykérdésként egyértelműen eldönthető. Ezért vizsgálta azt is, hogy a keresetben sérelmezett tényállítás valótlan tartalmú-e. A tényállítás ténybeli megalapozottságát az alperes volt köteles bizonyítani, aki ezzel kapcsolatosan semmiféle állítást és így értelemszerűen bizonyítást sem tett. Miután az alperes a bizonyítási érdekébe tartozó tények valóságát nem tudta bizonyítani, viselni kell a bizonyítás sikertelenségének következményeit [Pp. 265. § (1) bekezdés], azaz a kifogásolt közlések valóságtartalma nem volt megállapítható.

[7] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a felperes által kifogásolt valótlan tartalmú közlések a felperesre objektíve sértőek voltak. A hírnév a társadalmi gyakorlatban keletkező emberi tudattartalom, az objektív valótlan tényállítást kifejező közlés pedig akkor jogsértő, ha az a közfelfogás szerint a sértett társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja. Bár a jóhírnév egyénenként és személyenként különböző, az valamennyi jogalanyt megillet. A sérelmezett közlések a felperest választási csalást elkövető személyként mutatták be, ezen közléseket a szövegkörnyezetében, összefüggésében vizsgálva az átlagolvasó arra következtethetett, hogy a felperes politikusként akár bűncselekmény elkövetését is megvalósító csalást követhetett el, ezért a kifogásolt állítások rá nézve egyértelműen sértők, és a vele szembeni közbizalom megingatására alkalmasak.

Az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felperes ismertsége alacsony, így a perbeli állítások a jóhírnevére nem lettek volna hatással, hiszen a felperes egy jelentős bázissal és ismertséggel rendelkező parlamenti párt vezetője volt a közlés időpontjában.

[8] A felperest ugyan fokozott tűrési kötelezettség terhelte, azonban a valótlan és dehonesztáló tényállítást még a Ptk. 2:44. §-a alapján sem kell tűrnie. A társadalmi vita igénye sem vezethet ugyanis odáig, hogy a felperes köteles legyen tűrni az alperes által nem bizonyított, valótlan, a felperes személye ellen irányuló, őt csalással összefüggésbe hozó tényállításait.

Mindezekre tekintettel megállapította, hogy az alperes a felperes keresetében sérelmezett valótlan tények híresztelésével megsértette a felperes jóhírnévhez való jogát [Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pont].

[9] A sérelemdíj iránti igény körében a Ptk. 2:52. § (1), (2) és (3) bekezdései alapján döntött. Figyelemmel volt arra, hogy a közlés magas olvasottságú internetes felületen jelent meg, így nagy nyilvánosságot kapott. A jogsértés súlyát növeli, hogy a közlések alkalmasak voltak a politikai szereplő alperessel szembeni közbizalom rombolására. A felperes politikai szerepvállalásának lehetőségét a csalóként, a korrupciótól sem visszariadó személyként való bemutatás súlyosan nehezíti, az a társadalmi megítélése és így a jóhírneve sérelmét okozhatja. A perbeli cikk ugyan nem kifejezetten a felperes személyét helyezte középpontba, de a pártban betöltött szerepe révén alkalmas volt nemcsak a párt, de a felperes személyes lejáratására is az olvasók előtt. A felróhatóság mértéke körében értékelte, hogy az alperes meg sem kísérelte a közlései valóságtartalmának az ellenőrzését, a forrásul szolgáló cikkben szereplő közléseket tényként használta fel a saját íásaiban. A jogsértés súlyát növelte továbbá, hogy a közlések széles körben váltak ismertté, hiszen az internetes honlap nagy olvasottságú. Az alperes ugyanakkor nem bizonyította, hogy a felperesről az ő közléseitől függetlenül, korábban kialakult volna negatív értékítélet. Arra is figyelemmel volt, hogy a sérelemdíj összege valós elégtételt nyújtson a sérelem kompenzálására, mivel a jelentéktelen összegű sérelemdíj visszatartó erővel sem rendelkezik.

[10] Mindezen körülmények mérlegelése alapján úgy ítélte meg, hogy a keresettel érvényesített összegű sérelemdíj alkalmas és szükséges a felperest ért hátrányok kompenzálására, míg az ennél kisebb mértékű sérelemdíj nem bírna kellő visszatartó erővel. Ezért összesen 600.000 forint összegű sérelemdíj megfizetésére kötelezte az alperest a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése értelmében. Az alperest a Ptk. 6:532. § és a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése alapján kötelezte késedelmi kamat megfizetésére.

[11] A pervesztes alperest a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (1) bekezdése szerint marasztalta a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján meghatározott 30.000 forint + áfa, azaz bruttó 38.100 forint ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésében, igazodva a 600.000 forintos pertárgyértékhez.

A feljegyzett eljárási illeték megfizetésére a Pp. 101. § (1) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése és a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017 (XII.27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján ugyancsak az alperes köteles.

[12] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet sérti a Ptk. 2:43. § (d) pontját és a Ptk. 2:45. § (2) bekezdését, mivel a felperes keresetének a jogalapja nem áll fenn.

[13] Hivatkozása szerint a sérelmezett közlés a felperesre nézve tényállítást nem fogalmaz meg, a kijelentés nem a felperes személyét érintően fogalmazza meg mondanivalóját, nem az ő cselekvőségét írja le, hanem egy tőle független személy, a pártvezető cselekvőségét írja le.

[14] Álláspontja szerint a kifogásolt közlés a felperesnek nem okozott olyan mértékű sérelmet, melyre alapítottnak a jóhírnév sérelme megállapítható lenne, tekintettel arra, hogy a Párt neve széthullása és zavaros pénzügyei miatt a sérelmezett közléssel érintett ügyek fokozott közérdeklődésre tartottak számot, amely miatt pártigazgatóként a felperesnek fokozott tűrés kötelezettsége van a rá vonatkozó közlésekkel szemben.

[15] Utalt a 7/2014. (III. 7.) AB határozat [49]-[50] bekezdéseiben, a 3222/2022. (III. 23.) AB határozat [32]-[33] bekezdéseiben foglaltakra. A perben alapvető jelentőséget kell tulajdonítani annak, hogy a felperes közszereplő, ezért fokozott mértékben tűrni köteles a személyét érintő kritikát. E körben ugyancsak a 7/2014. (III. 7.) AB határozat [50] pontjában írtakra utalt, továbbá a 13/2014. (IV. 18.) AB határozat [41] pontjában, a 7/2014. (III. 7.) AB határozat [57] pontjában foglaltakat ismertetve. Hivatkozott a közszereplőket érintő állítások fokozott tűrés kötelezettségének határait tágító 3217/2020. (VI. 19.) AB határozat [37] pontjában foglaltakra. A felperes a közszereplő kategóriáján belül a szólásszabadság szempontjából legkevésbé védett személyi körbe tartozó politikus, politikai viták aktív résztvevője, számolnia kell azzal, hogy megnyilvánulásait mások vitatják, bírálják, tetteinek a sajtó jelentőséget tulajdonít, azokat értelmezi.

[16] A kért összegű sérelemdíj eltúlzott, nem áll összhangban a politikai közszereplő felperest ért sérelemmel, a felperest ért köztudomású tények alapján megállapítható hátrány kompenzációjával. Hivatkozott a Kúria Pfv.III.20.735/2016/3. számú, a Pfv.III.22.392/2016/6. számú, a Pfv.IV.21.764/2015/4. számú és a Pfv.IV.20.954/2022/4. számú ítéleteire. Önmagában a személyiségi jogsértés ténye nem vonja maga után a sérelemdíj iránti igény megalapozottságát. A felperes a jogsértésből eredő köztudomású hátrányokon túl további hátrányok bekövetkeztére nem hivatkozott, így a sérelemdíj mértékét az általános életpasztorátok alapján bekövetkező hátrányok alapján kell meghatározni. Ebből következően nem vonható le olyan következtetés, amely szerint a felperes az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíjra, sőt egyáltalán sérelemdíjra lenne jogosult.

[17] A kifogásolt közlés azonos időszakban más médiaplatformokon is megjelent, a felperest ért sérelmet ebben a hírfolyamban a sajtóhíresztelések egyikeként kell értékelni a nemvagyoni sérelem megállapításánál. A felperes az alperes kiadásában megjelenő különböző sajtótermékekkel szemben párhuzamosan előterjesztett sérelemdíj-követeléseivel kapcsolatban ugyanazokat a tényeket ismételte meg és ugyanazokra a bizonyítékokra hivatkozott. A perbeli közlések több médiaplatformon jelentek meg egyidejűleg, egyéb peradat hiányában azt kell vélelmezni, hogy a felperest ért nemvagyoni sérelem azok együttes hatása. Amennyiben a felperes a perben ugyanazokat a hátrányokat jelöli meg, mint amelyeket az előző perben eljáró bíróságok már értékelték, új tényre, bizonyítékra nem hivatkozik, adott esetben alacsonyabb sérelemdíj meghatározása indokolt (Kúria Pfv.IV.20.475/2022/4. számú ítélet indokolás [27] bekezdés). A felperes maga sem határozta meg, hogy mennyiben tekinti elkülöníthetőnek a bekövetkezett nemvagyoni sérelmet a többi platformon megjelent azonos tartalmú közlések hatásától.

[18] A jogsértőnek értékelt állítások közös jellemzője, hogy nem a felperes személyiségét minősítik, hanem kifejezetten politikai tevékenységére vonatkoztak. Ráadásul a közvélemény a felperes vonatkozásában újra megjelenő állításokat már eleve fenntartásokkal kezeli, kellő távolságtartással értékeli, amely ezáltal a felperesnek okozott hátrányt is degradálja.

[19] A közéleti viták minél szabadabb folyásának érdeke nem csupán a jogsértés megállapításánál, hanem a jogsértés szankcióinak alkalmazásánál is értékelendő körülmény. Közéleti témájú jogsértések esetén a bírói gyakorlat a sérelemdíj összegszerűsége körében nagyobb mértéktartást tanúsít.

[20] A sérelemdíj elsődleges funkciója a személyiségi jogsértés vagyoni elégtétellel történő kompenzációja és csak másodsorban a magánjogi büntetés. Figyelemmel kell lenni a valótlan és sértő tényállítások jogi értékelésének megváltozott jogszabályi környezetére is. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 226. §-ának 2023. június 2-ától hatályos (3) bekezdése szerint nem büntetendő rágalmozás miatt annak a cselekménye, aki a rágalmozást a közügyek szabad megvitatása körében sajtótermék vagy médiaszolgáltatás útján követi el, feltéve, hogy cselekménye nem irányul a sértett emberi méltóságának nyilvánvaló és súlyosan becsmérítő tagadására. Azaz büntethetőséget kizáró ok a sajtótermék útján történő elkövetés, az ellen a személyiségvédelem polgári jogi szankciói vehetők igénybe. Az idézett rendelkezés nem járhat azzal a következménnyel, hogy a törvény szerinti büntethetőségi akadály a polgári jogi eszközrendszer alkalmazásának felerősítését eredményezze. A prevenciós funkció nem válhat dominánssá a sérelemdíj összegének meghatározásánál. A magánjogi büntetőjellel csak akkor lehet hangsúlyos, ha a jogot sértő fél kiemelkedő szándékos sérelmet okoz, ami jelen esetben nem valósult meg.

[21] Kiemelt jelentősége van a nemvagyoni hátrány megítélésénél a felperes közszereplői státuszának, és annak is, hogy a közlés a 2018. évi választások után jelent meg, a Párt neve 2018-as tisztújító kongresszusának sajtóértékelésével kapcsolatosan jelent meg. Értékelni szükséges azt a köztapasztalású tény, hogy az elmúlt években a közbeszéd

mindennapos témájává vált a politikai vezető pártok és vezetőik korrupciós ügyleteire való hivatkozás. Általános tapasztalat, hogy a politikai szereplők kétes pénzügyekkel való összekapcsolása, a gazdasági közélet tisztasága elleni bűncselekményekben való érintettségének megjelenítése a sajtóban a közéleti szereplő hitelességét csekély mértékben érintik. A társadalom kellő körültekintéssel értékeli az ilyen kijelentéseknek a választás eredményére gyakorolt befolyásolását.

[22] A politikai témákban átlagosan tájékozott hírfogyasztók összessége által képviselt közvélemény lényegében hozzászólt az ilyen állításokhoz, egyéb megnyilvánulásokhoz. Megszokott elemmé vált az is, hogy a közéleti korrupció kölcsönös hivatkozási alap az egyes személyek politikai megítélése tekintetében. Ebbe a közéleti témába illeszkedik a vesztegetési pénz átadására vonatkozó közlés is. Az EJEB ítélkezési gyakorlata szerint az elfogadható bírálat határai a közszereplő politikusok tekintetében szélesebbek az átlagpolgárra vonatkozó határoknál. Hivatkozott az EJEB eseti döntéseire. A felperes iránti közbizalmat a sérelmezett közlések olyan jelentős mértékben, mint ahogy azt a keresetlevelében kifejtette, nem csökkentették. Tekintettel kell lenni arra is, hogy a felperesnek lehetősége volt a megfogalmazott közlések cáfolatára, a széles körű reagálásra.

[23] Hangsúlyozta, hogy a jogsértő vállalkozás gazdasági életben betöltött szerepe és a sérelemdíj összege között a magánjogi büntetés céljából összefüggés nem állítható fel. A jogsértés bekövetkezése óta több, mint öt év telt el, a cikkek ismételten nem jelentek meg. Azóta önkormányzati, majd országgyűlési és európai parlamenti és önkormányzati választásokra is sor került, a hírnek köztudomásúlag figyelembe vehető aktualitása nincs. Mindezek alapján a kért sérelemdíj rendkívül eltúlzott, az sérti a Ptk. 2:52. § (3) bekezdését. Kérte továbbá a sérelemdíj utáni késedelmi kamat megfizetésére irányuló igény elutasítását is. A sérelemdíjat a jelenkori értékviszonyokhoz igazodó módon határozza meg a bíróság, így marasztalási összeg után a késedelmikamat-fizetési kötelezettség mellőzendő.

[24] Fellebbezési ellenkérelmében a felperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

[25] Álláspontja szerint a kifogásolt állítás kapcsán a PK 13. számú állásfoglalás szerinti kereshetőségi joga fennáll, a kifogásolt közlést követően az alperes a következő mondatban a nevét is leírta.

[26] Büntetőjogilag is üldözendő jogsértés elkövetését állította személyéről hamisan az alperes, nagyon súlyos, egy szervezeten belüli demokratikus választási folyamatok befolyásolására irányuló tevékenységgel vádolta meg. A sértő állítás a közvélemény előtt súlyosan rosszalló értékítéletet vált ki. Az alperes nem pusztán pénzügyi visszaéléssel, korrupcióval illetve, hanem azt írta róla, hogy a vezetésével működő szervezeten belüli demokratikus döntési folyamat legfontosabb elemét, a szabad választásokat befolyásolta, a tisztújítás szabályszerű lefolyását célzó szavazatvásárlásban vett aktívan részt, amely még a

hazai közéletben sem szokványos és bűncselekmény elkövetését is jelenti. Nem a politikai életben betöltött szerepére való alkalmasságát kérdőjelezte meg az alperes, hanem az alapvető emberi tisztességét vonta kétségbe. A fentiek okán kifejezetten sértő a cikkbeli állítás. Valótlan és sértő tényállítások tűrésére közszereplőként sem köteles. E körben hivatkozott az irányadó bírói gyakorlatra.

[27] A célzatos lejárató szándékú, a büntető bírói gyakorlat szerint bűncselekményt is megvalósító jogsértés nem lehet nem kiemelkedő súlyú, különösen akkor, ha az az adott megye legolvasottabb nyomtatott médiafelületén jelenik meg. Ha a jogsértés köztudomású, hatásának ellensúlyozására és a sérelemdíj represszív funkciójának érvényesülése érdekében szükséges az igényelt sérelemdíj alkalmazása. Mindez független attól, hogyan módosította a jogalkalmazó a rágalmozás Btk.-beli tényállását. Éppen ezért érthetetlen az az egyébként tilalmazott ellenkérelem-változtatásnak minősülő érvelés, hogy egy másik jogág szankcionálja egyáltalán és ha igen, milyen módon a perben sérelmezett közlés megtételét.

[28] Helyesen hivatkozott a fellebbezés a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban foglaltakra, ám annak a jelen perben releváns része éppen az, hogy hamis tény állításával szemben a véleménynyilvánítás szabadsága csak akkor véd, ha a közlő nem tudott az állítás valótlanágáról és a foglalkozása által megkívánt körültekintést sem mulasztotta el. Az alperesnek pontosan tisztában kellett lennie azzal, hogy amit róla leírt, az nem lehet igaz. Minimálisan sem járt utána a tényállítása valóságának és a cikk megírásakor a szerző az újságíró szakma legalapvetőbb szabályait sem tartotta be.

[29] Utalt a 3111/2022. (III. 23.) AB határozat megállapítására {[46] bekezdés}, amely azt rögzíti, hogy amennyiben a megnyilatkozásnak észszerűen, még a kampány körülményei között sem tulajdonítható olyan jelentés, ami szerint a közlést a választók az érintett múlt- vagy jövőbeli politikájára, vagy a jelölt alkalmasságára vonatkozó politikai véleményként értelmezi, akkor helye lehet a közlő valótlan tényállítás miatti felelősségre vonásának. Minél közvetettebb módon kötődik egy kijelentés a jelölt politikai tevékenységéhez, illetve minél önállóbb jelentősége és minél nagyobb súlya van a megnyilvánulás ténybeli elemének, annál inkább valószínűsíthető, hogy az állítás jogszerűségének megítélésére a tényállításokra irányadó követelmények alapján kerüljön sor. Az átlagolvasó számára nyilvánvaló, hogy a személyére vonatkozó közlés ténybeli eleme a hangsúlyos, az véleménynyilvánítást még csak érintőlegesen sem tartalmaz.

[30] Hangsúlyozta a sérelemdíj iránti igénye körében, hogy annak megalapozottságához a köztudomású tényekre alapított hivatkozás és azok értékelése is elfogadható (Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.809/2020/4., 7.Pf.20.296/2022/5. számú ítéletek, Győri Ítéltábla Pf.IV.20.149/2022/6. számú ítélete).

A sérelemdíj iránti igénye kapcsán nem köteles bizonyítani az alperes jogsértése következtében személyét ért nemvagyonai hátrányokat. Az alperes a jogsértés eredményeként bekövetkező nemvagyonai hátrány és a felróhatóságának a hiányát nem igazolta. Hasonló jellegű jogsértések esetén az érintett szűkebb, de tágabb környezete felé magyarázkodásra szorul, ami önmagában alátámasztja a nemvagyonai sérelem bekövetkeztét (Fővárosi Ítéltábla

1.Pf.20.344/2022/4.). A Pp. 266. § (1) bekezdése szerint külön bizonyítást nem igénylő tény az, hogy a hamis tényállítások miatt magyarázkodási kényszer és ehhez kapcsolódóan szégyenérzet alakul ki az érintettben (Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.005/2023/4.). Szükségtelen tehát annak bizonyítása, ha egy pártvezetőről valótlanul azt állítják egy széles körben olvasott médiafelületen, hogy a pártja tisztújítási folyamata során a nevében más szavazatokat próbál vásárolni, kedvezőtlenül befolyásolja a róla a társadalomban kialakult értékítéletet, a politikusi hitelességét alapjaiban kérdőjelezi meg.

[31] A politikai újságírók feladata a közvélemény pontos tájékoztatása. Ahhoz semmilyen demokratikus érdek nem fűződhet, hogy mindenféle valóságálapot nélkülöző hazugságokat közöljön a sajtó, majd utóbb erről folyjon bármilyen vita. A vita igénye nem vezethet odáig, hogy a sajtó rendelkezésre álló előzmények, adatok nélkül valótlan tényeket állítson vagy híreszteljen. Ebben az esetben ugyanis már csak a kellő valóságállappal nem rendelkező tények megvitatására van lehetőség. A társadalomnak nem fűződik érdeke ahhoz, hogy valótlan tények, bizonyítást nem nyert adatok alapján folytasson le társadalmi-politikai vitát (Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.657/2018/8.).

[32] Éppen a perbelihez hasonló és gyakorta az alperes által tett közlések errodálják a politikai közbeszéd színvonalát, holott a sajtószervnek kiemelt felelőssége lenne abban, hogy a médiafogyasztókat valós tényekről, eseményekről tájékoztassa. A politikai vitához szükséges lenne több álláspont bemutatása, azonban az alperesi sajtószerv érdemi vita kialakulására nem ad lehetőséget. Közéleti vita létre, annak szerepére nem hivatkozhat az, aki szándékos eljárásával éppen maga hiúsítja meg az egymással szemben álló álláspontok bemutatását, ütköztetését.

[33] Az alperes azon állításával kapcsolatosan, miszerint a magyar olvasóközönség megszokta a közszereplőkre tett valótlan állításokat, arra hivatkozott, hogy ha ez így is lenne, akkor sem részesülhetnek a valótlan állítások védelemben a vonatkozó alkotmánybíróági határozatok, a bírói gyakorlat tükrében.

[34] Az alperes által üzemeltetett hírportál a megye legolvasottabb portálja. Saját magának nincs arra lehetősége, hogy ugyanilyen olvasóközönség előtt propagálja a saját álláspontját.

[35] A Ptk. 6:22. § (1) bekezdése szerint a követelések öt év alatt évülnek el, az időmúlás nem jár a jogkövetkezménnyel, hogy sérelemdíj ne legyen, vagy alacsonyabb összegben legyen érvényesíthető (Fővárosi Ítéltábla 17.Pf.20.776/2022/4.). Nem érinti a sérelemdíj iránti igény mértékének megalapozottságát az, hogy a jogosult azt mikor érvényesíti (Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.505/2023/4., 2.Pf.20.591/2023/4.).

[36] Meg nem engedett ellenkérelem-változtatás az is, hogy a marasztalási összeg után a késedelmikamat-fizetési kötelezettség mellőzendő a Pp. 373. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel. Ugyanakkor a Ptk. 2:52. § (2) bekezdés és a Ptk. 6:532. §-a alapján, mivel a sérelemdíj iránti igény pénzbeli igény, arra a Ptk. 6:48. § (1) bekezdésének rendelkezései is alkalmazandók.

[37] Hivatkozott továbbá arra, hogy a sérelemdíj összegének mérlegelése során figyelembe kell venni a fizetésre kötelezett vagyoni viszonyait is. Jelentős internetes sajtóterméket működtető médiaholding alperessel szemben nincs szankciós és elégtételt adó hatása a kis összegű sérelemdíjnak (Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.748/2021/4. számú ítélet). A jogsértés tárgyi súlyát és a felróhatóság mértékét növeli, ha arra szándékosan, üzleti felhasználás vagy haszonszerzés céljából kerül sor (Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.296/2022/5.). Nem indokolt tehát a megítélt sérelemdíj összegének mérséklése sem.

[38] Az alperes fellebbezése nem alapos.

[39] A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére és a Pp. 381. §-ában szabályozott, az elsőfokú ítélet mérlegelhető hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, ilyen körülményre a fellebbező alperes sem hivatkozott. A másodfokú bíróság ezért a Pp. 383. § (1) bekezdésének megfelelően az ügy érdemében határozott és az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

[40] Az alperes álláspontja szerint a sérelmezett közlés a felperesre nézve tényállítást nem fogalmaz meg, az egy felperestől teljesen független cselekvőséget, a pártvezető cselekvőségét írja le. A másodfokú bíróság megítélése szerint a keresettel érintett cikk tartalma, de a közvetlenül kifogásolt közlés alapján is egyértelműen beazonosítható a felperes személye, az alperes által állított magatartás is konkrétan a személyéhez köthető. Az írás szerint „Még nyáron került nyilvánosságra egy másik hangfelvétel, amelyen egy pártvezető a pártigazgató nevében pénzt ajánl a küldötteknek, hogy személyl-et támogassák a tisztújításon. felperes állítólag azzal is megzsarolta a tagságot, hogy nem vállalja a pártigazgatói posztot, ha személy4 lesz az elnök.”. Mindebből következően a cikk nem hagyott kétséget afelől, hogy a tényleges ajánlat a felperestől származik, melyet az egyik pártvezető közvetített a küldöttnek. A felperes a pártigazgatói tisztsége és a neve alapján is megnevezésre került.

[41] Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a kifogásolt közlés tényállítás, visszautalva a Fővárosi Ítéltábla tartalmilag azonos közlésekhez kapcsolódó sajtó-helyreigazítási perekben hozott döntésére. A közlés a szöveggörnyezet, a nyelvtani megfogalmazás és annak tartalma alapján bizonyítható tényállítás. Nem a mondat első részében hivatkozott hangfelvétel alapján vont le következtetést az újságíró, éppen

ellenkezőleg, a közlés azt erősíti, hogy az állítást egy nyilvánosságra került hangfelvétel bizonyítja.

Ezen állítás ellenére az alperes bizonyítást nem terjesztett elő, így helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a megállapításra, hogy a kifogásolt közlés valóságtartalma nem volt megállapítható.

[42] Ugyancsak helytállóan került sor a közlés sértő jellegének a megállapítására. E körben a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokolásának [23] bekezdésében írtakkal egyet ért, arra visszautal.

[43] Egyetért a másodfokú bíróság azzal is, hogy bár a felperest a Ptk. 2:44. §-a alapján fokozott tűrési kötelezettség terheli, azonban a hamis tényállítások nem élveznek alkotmányos védelmet, így a személyével kapcsolatos valótlan tényállításokat nem kell eltűnnie {7/2014. (III. 7.) AB határozat [62]}.

Ezért a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése alapján a jóhírnév megsértése megállapítható volt, figyelemmel a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontjában írt jogkövetkezményre.

[44] A sérelemdíj alkalmazásával és annak az elsőfokú bíróság által meghatározott mértékével a Ptk. 2:52. § (1)-(3) bekezdései alapján a másodfokú bíróság ugyancsak egyetértett. A sérelemdíj iránti igény megalapozottságához elegendő lehet a köztudomású tényekre alapított hivatkozás. Egységes a bírói gyakorlat abban a kérdésben, hogy a valótlan tény közlésével való szembesülés és annak eredményeként a magyarázkodási kényszer nem vagyoni sérelmet jelent. A jogsértés súlya és a felróhatóság mértéke nem volt elhanyagolható, az elsőfokú bíróság által meghatározott összeg a hasonló tényközlések okán megállapított sérelemdíj összegének is megfelelt. Annak ténye, hogy a felperest érintően hasonló, jogsértőnek bizonyult közlések más sajtótermékekben is megjelentek, nem befolyásolja azt, hogy a jelen keresettel érintett közlés milyen hatással volt a felperes megítélésére, miután az egyes írások különböző olvasókhöz jutnak el, így eltérő a jogsértésről tudomást szerző személyi kör. Ugyanakkor az azonos jogsértő közlések több sajtótermékben való megjelenése a valótlan állításokat erősíti fel.

[45] A másodfokú bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési eljárásban is pervesztes alperest kötelezte a perköltség megfizetésére, melynek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján állapított meg.

[46] Az alperes viseli a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés c) pontja és a 46. § (1) bekezdése alapján előlegezett fellebbezési illetéket a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-a szerint.

[47] A Fővárosi Ítéltábla tájékoztatja az alperest, hogy a fellebbezési illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során közleményként kell feltüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, a fizetésre kötelezett adóazonosító számát (30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés e) pont}.

Budapest, 2024. november 28.

Dr. Hercsik Zita s. k.
a tanács elnöke – előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s. k.
bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:
Szigeti Krisztina
tisztviselő